

ارزیابی فعالیت اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی ارتش با تکمیل فرم خود ارزیابی و پایش مستمر

دکتر ایرج میرزائی دیزگاه، دکتر شاهرخ فرزام پور، دکتر کامران آزما، دکتر بابک شکارچی، *دکتر علیرضا خوشدل،
دکتر فائزه دهقان، دکتر لیلا فولادوند، دکتر محمد نصر دادرس

محل اجرای فرآیند: دانشکده پزشکی
گروه فرآیندی: ارزیابی اعضای هیأت علمی
تاریخ اجرا: از مهر ۱۳۸۸

هدف کلی

آگاهی اعضا هیات علمی از فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و اجرایی برای ایجاد انگیزه جهت ارتقا سطح علمی دانشگاه و ثبت مستمر فعالیت‌ها

مقدمه

یکی از مشکلات مهم در دانشگاه‌های در حال رشد کشور طولانی شدن توقف در یک مرتبه علمی و عدم احراز شرایط ارتقاء است که هم ناشی از بی انگیزگی اساتید و هم تأثیر پذیر از رویکرد منعطف این دانشگاه‌ها برای حفظ اعضای هیئت علمی است. به علاوه ارائه فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و اجرایی به صورت انفرادی و پراکنده به بخش‌های مختلف دانشکده و دانشگاه توسط اعضای هیئت علمی، علاوه بر وقت گیر بودن ممکن است باعث از قلم افتادن یا نادیده گرفتن بعضی از فعالیت‌ها شود. از طرف دیگر اگر مدرسین بازخورد به موقع از فعالیت‌های خود نداشته باشند ممکن است در تنظیم برنامه و تکمیل الزامات ارتقاء دچار کاستی شوند. همچنین پایش مستمر این فعالیت‌ها نقاط ضعف و قوت اساتید را بازتاب داده و به نیازسنجی برنامه‌های توانمندسازی دانشگاه و یا تسهیلات و تمهیدات مناسب برای اعضای هیئت علمی کمک می‌کند. به منظور ساماندهی به این امر باید ملاکها و معیارها و رسالت هر دانشگاهی را در تدوین فرآیند ارزشیابی مد نظر قرار داد. مثلاً از آن جایی که رسالت دانشگاه علوم پزشکی ارتش با دانشگاه‌های دیگر تفاوت دارد لازم است فعالیت اساتید این دانشگاه در راستای رسالت آن باشد.

اهداف اختصاصی

- ۱- انسجام بخشیدن به فعالیت‌های اعضا هیات علمی
- ۲- مانیتورینگ روند رشد و میزان توانمندی اعضا هیات علمی
- ۳- ارتقاء انگیزه در اعضا هیات علمی
- ۴- تسهیل در ارتقا مدارج علمی
- ۵- تسهیل در ارزیابی سالیانه توسط دانشکده در راستای اتخاذ تصمیمات مناسب
- ۶- بهره برداری در راستای ارزیابی گروه‌های آموزشی و دانشکده،
- ۷- دسترسی به نقاط قوت و ضعف اعضا هیات علمی جهت نیازسنجی برنامه‌های توانمندسازی
- ۸- برنامه‌ریزی جهت رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت
- ۹- بهره‌برداری در تدوین برنامه‌های کوتاه مدت، میان مدت و دراز مدت
- ۱۰- آگاهی اعضا هیات علمی از میزان فعالیت خود

بررسی های انجام شده از سوی دفتر توسعه آموزش پزشکی دانشکده نشان داد که میزان اطلاع اعضای هیئت علمی از ملاکهای ارتقاء با سرعت ارتقاء آنها رابطه دارد. همچنین آسیب شناسی مکانیسم ارتقاء دلایل چندی را به عنوان عوامل موثر نشان داد: اول این که اعضای هیئت علمی نمی دانستند بسیاری از فعالیت هایی که انجام داده بودند دارای امتیاز بوده و لذا آنها را ارائه نمی دادند و فراموش می شد. ثانیاً میزان فعالیت آموزشی در پایان هر نیمسال معمولاً به اعضای هیئت علمی منعکس نمی شد و در نتیجه میزان فعالیت های آموزشی مخصوصاً مشترک مشخص نمی شد. ثالثاً مدیران گروهها در ارزیابی فعالیت های اعضای هیئت علمی خود نقش چندانی نداشتند و از آنها بی اطلاع بودند. چهارم این که ثبت فعالیت ها انجام نداشت و به صورت متفرق ثبت و یا گواهی می شد. پنجم این که اعضای هیئت علمی گاهی نمی دانستند که آیا مدارک خود را تحویل داده اند و یا نه. ششم این که چون امتیازات کسب شده معمولاً در زمان ارتقا بررسی می شد و هر سال برای تمام اعضا محاسبه نمی گردید لذا به موقع به اعضای هیئت علمی منعکس نمی شد و در نتیجه چون از زمان کسب امتیاز گذشته بود و به یاد نداشتند و نمی توانستند به نتایج اعتراض داشته باشند. و هفتم این که از مفاد آئین نامه ارتقا اطلاع کافی نداشتند و لذا نمی توانستند فعالیت های خود را در جهت ارتقا مدیریت کنند. و در نهایت ملاک های لازم جهت ارتقاء با بقیه موارد متفاوت بود. لذا دانشگاه علوم پزشکی ارتش ضمن تشکیل "مدیریت امور هیئت علمی" فرآیند خودارزیابی را به اجرا در آورد.

روش اجرا

بر اساس آئین نامه ارتقای اعضای هیأت علمی دانشگاه ها و بر اساس اهداف و رسالت دانشگاه علوم پزشکی ارتش، فرم فعالیت اعضای هیأت علمی در سه ماده آموزشی، پژوهشی و اجرایی تنظیم و تمام بندهای آئین نامه ارتقاء و همچنین

یافته ها و نتیجه گیری

فرم تهیه شده در مهرماه ۸۸ برای کلیه اساتید دانشکده پزشکی ارسال گردید و مقرر گردید که فرم تکمیل شده به تأیید مدیر

مختلف مواد سه گانه ارتقا کمک می‌کند و باعث ایجاد انگیزه در جهت کسب امتیازات بندهای مختلف می‌شود بلکه با باز خورد و مانیتورینگ به موقع متوجه کمبود امتیازات خود می‌شوند. همچنین بر اساس نتایج ارزیابی مسئولین دانشکده و دانشگاه می‌توانند از trend فعالیت اعضای هیأت علمی آگاه شده و تصمیمات و مداخلات مناسب را اتخاذ نمایند. با این روش ابعاد مختلف فعالیت اعضای هیئت علمی مشخص تر شده و با ایجاد تنوع روشهای کسب امتیازات جهت ارتقاء، می‌توان انگیزه آنها را برای ارتقای سطح علمی دانشگاه افزایش داد. از دیدگاه مدیریتی نیز این روش تمرکز اطلاعات و عدم تمرکز در اجرا را میسر می‌سازد و روند رشد و ارتقاء اعضای هیئت علمی را تسریع می‌کند.

سطح اثرگذاری: دانشکده و دانشگاه

گروه برسد و سپس همراه مستندات به دایره هیئت علمی دانشکده ارسال گردد. تعداد اندکی از اساتید فرم را در موعد مقرر تکمیل کردند و تعداد فرم‌هایی که به طور صحیح پر شده بود بسیار اندک بود ارزیابی‌ها نشان داد که اکثر اساتید آگاهی کامل از مقررات آئین نامه (حیطه آموزشی، پژوهشی و اجرایی) ارتقا ندارند و لذا در تکمیل فرم دچار مشکل شده‌اند. لذا یک کارگاه آشنایی با امتیازات ارتقاء برگزار و پس از اطلاع رسانی مجدد، فرمها دوباره در گروههای آموزشی مورد بحث قرار گرفت و اصلاحات مورد نظر به EDO ارسال شد. محتوای فرم اصلاح شد و در سامانه الکترونیک قرار گرفت. هم اکنون تنظیم سامانه با پیام گیر SMS در حال اجراست و از تابستان امسال بهره برداری می‌شود.

ارائه این طرح نه تنها به افزایش آگاهی اساتید در مورد بندهای

دوره ارزیابی نیمسال..... سال تحصیلی --- ۱۳

نام و نام خانوادگی عضو هیات علمی

مرتبه علمی

گروه آموزشی

۱. فعالیت‌های آموزشی (ماده ۱)

الف کیفیت تدریس	نمره از ۲۰	مقام تأیید کننده- امضا
-----------------	------------	------------------------

ب- کمیت تدریس

ب-۱ تدریس واحدهای درسی نظری و عملی (ساعت)

مقطع تحصیلی	اطلاعات شما		تأیید شده		مقام تأیید کننده امضا
	نظری	عملی	نظری	عملی	
	قدیمی	جدید	قدیمی	جدید	
دکتری عمومی (واحد)					
کارشناسی و کاردانی (واحد)					
دکتری تخصصی، فلوشیپ (واحد)					
کارشناسی ارشد (واحد)					
تهیه مواد آموزشی و کمک آموزشی					
نظیر پاورپوینت (جلسه)					
تهیه طرح درس (موضوع = جلسه)					
فعالیت در EDC و EDO (ساعت)					
دیگر فعالیت‌ها					
آماده سازی برای کار عملی (ساعت)					

ب-۲ آموزش‌های درون بخشی گروه‌های علوم پایه (غیر از واحدهای موظفی درسی) مخصوص گروه‌های علوم پایه

نوع فعالیت	اطلاعات شما	تأیید شده	مقام تأیید کننده- امضا
کلاس برای دانشجویان علوم پایه دکتری حرفه ای (ساعت)			
کلاس برای دانشجویان کارشناسی و کاردانی (ساعت)			
کلاس برای دانشجویان کارشناسی ارشد و PhD (ساعت)			
ژورنال کلاب (ساعت)			
اداره سمینار (موضوع)			
جلسات مرور منابع درسی و آمادگی آزمون (ساعت)			
جلسات رفع اشکال خارج از ساعت درسی (ساعت)			
دیگر فعالیت‌ها			

ب ۲-۲ آموزش‌های بالینی مخصوص گروه‌های بالینی

نوع فعالیت	اطلاعات شما	تأیید شده	مقام تأیید کننده - امضا
آموزش سرپایی و درمانگاه (ساعت) به شرط حضور دانشجوی			
راند در بخش بیماران بستری (ساعت) به شرط حضور دانشجوی			
اتاق عمل (ساعت) به شرط حضور دانشجوی			
کنفرانس پزشکی (موضوع)			
اداره برنامه آموزشی: گزارش صبحگاهی، ژورنال کلاب، گراند راند (جلسه)			
اداره سمینار (موضوع)			
کشیک شب (شب)			
تهیه و پیاده سازی logbook			
دیگر فعالیت‌ها			

ج- طراحی یا راه‌اندازی آزمایشگاه یا کارگاه (به شرط موجود نبودن در واحد مربوطه)

اطلاعات شما	تأیید شده	مقام تأیید کننده - امضا
آزمایشگاه آموزشی (مورد)		
آزمایشگاه یا set up پژوهشی (مورد)		
مراکز آموزش مهارت‌ها (مورد)		
بخش آموزشی (مورد)		
رشته تحصیلی جدید (مورد)		
دیگر فعالیت‌ها		

د- پایان‌نامه‌ها (یک بار و در زمان پایان جلسه دفاع ثبت شود.)

فعالیت	اطلاعات شما		مقام تأیید کننده - امضا
	مشاوره	راهنمایی	
پایان‌نامه دانشجویان عمومی دکتری حرفه‌ای (مورد)			
پایان‌نامه دستیاران (مورد)			
پایان‌نامه دانشجویان کارشناسی ارشد (مورد)			
پایان‌نامه دانشجویان PhD (مورد)			
طرح‌های تحقیقاتی نخبگان معرفی شده			

ه - جوایز آموزشی و پژوهشی

اطلاعات شما	تأیید شده	مقام تأیید کننده - امضا
دانشگاهی		
کشوری		
بین‌المللی		

و- دانش پژوهی آموزشی

با تأیید EDC دانشگاه (به شرط ۱. به کارگیری در داخل یا خارج دانشگاه یا ۲. انتشار نتایج در همایش های علمی به صورت سخنرانی و یا پوستر یا ۳. دعوت برای ارائه مشاوره یا داوری یا ۴. دریافت جوایز آموزشی (دانشگاه یا کشوری))

فعالیت	اطلاعات شما	تأیید شده	مقام تأیید کننده- امضا
ارائه (تدوین) و پیاده سازی طرح دوره (course plan) (مورد)			
بازنگری و پیاده سازی طرح دوره (course plan) (مورد)			
ارائه (تدوین) و پیاده سازی برنامه آموزشی رشته تحصیلی (کوریکولوم) (مورد)			
بازنگری و پیاده سازی برنامه آموزشی رشته تحصیلی (کوریکولوم) (مورد)			
پیاده سازی روش های نوین آموزشی مثل آموزش تلفیقی، PBL،CPC (مورد)			
طراحی و پیاده سازی روش های نوین ارزیابی فراگیران (مورد)			
طراحی و پیاده سازی روش های نوین ارزیابی اعضای هیأت علمی (مورد)			
طراحی و پیاده سازی روش های نوین ارزیابی دوره های آموزشی (مورد)			
پیاده سازی استانداردهای پایه پزشکی (ساعت)			
ارزیابی درونی گروه (ساعت)			
پژوهش در آموزش			
دیگر فعالیت ها			

ز- فرصت های مطالعاتی

اطلاعات شما	تأیید شده	مقام تأیید کننده- امضا
داخل کشور (ماه)		
خارج کشور (ماه)		

۲- فعالیت های تحقیقاتی و نوع آوری (ماده ۲)

الف- مقالات (بعد از چاپ و یا نمایه شدن در سایت های مربوطه)

فعالیت	اطلاعات شما		تأیید شده	مقام تأیید کننده- امضا
	لاتین فارسی	لاتین فارسی		
مقالات تحقیقی اصیل				
گزارش موارد نادر				
مقالات مروری				
مقالات متا آنالیز				
مقالات متفرقه نظیر نامه به سردبیر، short communication, commentaries				
مقالات الکترونیک				
دیگر مقالات				

ب- خلاصه مقالات (چاپ شده در مجله، کتابچه کنگره، لوح فشرده، منابع الکترونیکی معتبر)

فعالیت	اطلاعات شما		تأیید شده	مقام تأیید کننده - امضا
	لاتین	فارسی		
مقاله تحلیلی کامل				
خلاصه مقاله (پوستر، سخنرانی)				

ج - کتاب	اطلاعات شما		تأیید شده	مقام تأیید کننده - امضا
	چاپ اول	تجدید چاپ		
تألیف کتاب				
ترجمه کتاب				

د- نوآوری

فعالیت	اطلاعات شما	تأیید شده	مقام تأیید کننده - امضا
طراحی سیستم‌ها و روش‌ها و خدمات جدید در جهت حل معضلات آموزشی - پژوهشی - بهداشتی و درمانی در سطح منطقه تحت پوشش دانشگاه (مورد)			
اختراع و اکتشاف ثبت شده داخل و خارج کشور (مورد)			
فعالیت‌های جدید پزشکی مانند اجرای روش‌های تشخیصی - درمانی نوین (مورد)			
مدل سازی وسایل پزشکی و آزمایشگاهی و ساخت قطعه (مورد)			
تولید مواد برای آزمایشات پزشکی و تولیدات دارویی جدید (مورد)			
تدوین راهنمای طبابت بالینی کشور و نیروهای مسلح (مورد)			
دیگر فعالیت‌ها			

۳- خدمات اجرایی

فعالیت	اطلاعات شما	تأیید شده	مقام تأیید کننده- امضا
فعالیت در کمیته ها و شوراهای رسمی وزارتخانه (مثل طرح سوال) (ساعت)			
ریاست دانشگاه، ریاست بهداشت و درمان، معاون دانشگاه، ریاست دانشکده، ریاست پژوهشکده، ریاست بیمارستان، ریاست EDC، معاون دانشکده، ریاست مراکز پژوهشی، مشاور ریاست دانشگاه، مدیر گروه آموزشی، معاون بیمارستان، ریاست بخش، ریاست آزمایشگاه، ریاست درمانگاه، معاون آموزشی بخش ها و گروه ها، دیگرمدیریت ها، استاد راهنما و یا استاد مشاور آموزشی (ماه)، دیگر فعالیت ها			
عضویت فعال در هیأت مدیره انجمن های علمی- تخصصی (سال)			
عضو هیأت تحریریه مجله در سال (مورد)			
سر دبیر مجله در سال (مورد)			
انجام پروژه کاربردی مربوط به عواقب جنگ تحمیلی (ساعت)			
داوری طرح ها (ساعت)			
داوری پایان نامه (ساعت)			
داوری مقاله (ساعت)			
ویراستاری علمی، ادبی و هنری کتاب (ساعت)			
عضویت و شرکت در شوراها و کمیته های دانشگاه، دانشکده، بیمارستان و گروه های آموزشی (ساعت)			
ارزشیابی آموزشی و پژوهشی (مانند تحلیل و ارزیابی آزمون و...) (ساعت)			
مدیریت دوره ها و برنامه های آموزشی و پژوهشی (ساعت)			
همکاری در ایجاد مراکز تحقیقاتی (ساعت)			
همکاری علمی، پزشکی و فنی با نهادها، سازمان ها و مؤسسات دولتی (ساعت)			
همکاری مؤثر در امور فرهنگی و تربیتی (با تأیید معاونت دانشجویی و فرهنگی) (ساعت)			
شرکت در کارگاه، همایش، سمینار، کنگره های آموزشی و پژوهشی (مورد- ساعت- امتیاز)			
تدریس در کارگاه، سمینار و یا همایش آموزشی و پژوهشی (ساعت)			
رئیس و یا دبیر اجرایی کارگاه، همایش و یا کنگره های آموزشی و پژوهشی (مورد)			
دیگر فعالیت ها			
طرح های تحقیقاتی	اطلاعات شما	تأیید شده	مقام تأیید کننده- امضا
مجری طرح تحقیقاتی (مورد)			
همکار طرح تحقیقاتی (مورد)			